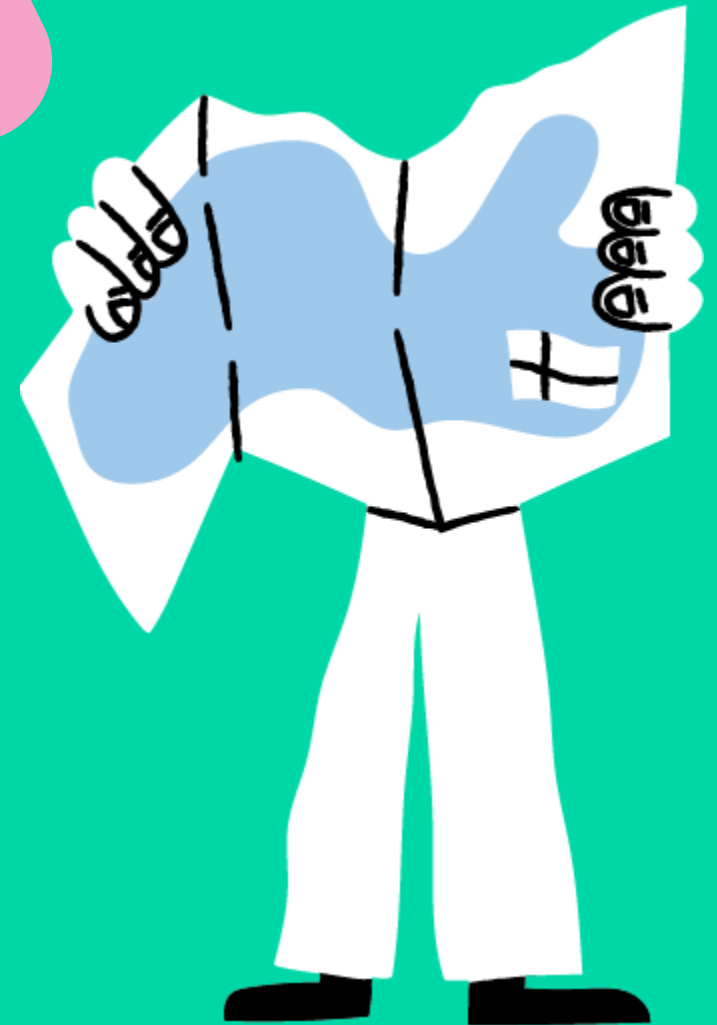

Sosiaalisen kuntoutuksen toimintamalli - työntekijän opas

Ulla Pale, projektisuunnittelija
Perhe- ja sosiaalipalvelut
Nuorten palvelut ja aikuissosiaalityö

Helsinki

Sosiaalinen kuntoutus suunnitelmallisen aikuissosiaalityön tukena

- Helsingin kaupungilla nuorten palveluissa ja aikuissosiaalityössä, maahan muuttaneiden erityispalveluissa sekä jälkihuollossa tarjotaan asiakkaille sosiaalista kuntoutusta suunnitelmallisen työn tukena vuoden 2024 alusta.
- Käyttöön otettu toimintamalli perustuu sekä [THL:n sosiaalisen kuntoutuksen toimintamalliin](#) sekä [THL:n työikäisten sosiaalisen kuntoutuksen laatukriteereihin](#).
- Sosiaalinen kuntoutus on eteenpäin vievää ja tukee asiakkaan yksilöllistä kuntoutumista. Tavoitteena palvelulla on asiakkaan lähtötilanteen kohentuminen ja asiakkaan kiinnittyminen oikeisiin palveluihin sekä toimintaan.
- Sosiaalisessa kuntoutuksessa limittyy tehostettu yksilötyö ja sosiaalisen kuntoutuksen ryhmätoiminta asiakkaan yksilöllisten tavoitteiden mukaisesti.
- Löydät oppaan [täältä](#).

Opas suunnitelmallisen työn tueksi

- **Kohderyhmä:** alueellisen aikuissosiaalityön ja –ohjauksen työntekijät
- **Tarve:** käytännönläheinen tuki uuden toimintamallin käyttöönottoon
- **Sisältö:**
  - Sosiaalisen kuntoutuksen sisällöt
  - Toimintamallin kuvaus
  - Kenelle sosiaalista kuntoutusta?
    - Esimerkkiasiakasprofiileja
  - Tavoitteen asettaminen
  - Esimerkkiasiakkaan polku
  - Aikuisväestön hyvinvointimittarin käyttö
  - Sosiaalisen kuntoutuksen työkalut ja menetelmät
  - Apotti-ohjeistusta
    - Esimerkkipäätöstekstejä
  - Tukea alueellisten palvelujen hyödyntämiseen
  - Sopimus sosiaalisesta kuntoutuksesta

Visualisointia eri tavooin

Työskentely kestää Nicolla noin 6 kk

- Mahdollinen verkostotapaaminen ja jalkautuminen palveluihin
- Tutustumiskäyntejä
- Välitehtävien työstäminen

- Säännöllisyys tukee toimintaa
- Rutiinit luovat arkea

TYÖNTEKIJÄ:

"Olen tavannut Nicoa nyt säännöllisesti noin kahden viikon välein. Tapaamiset onnistuvat mielestäni parhaiten toiminnallisuuden kautta. Nicon on selvästi silloin helpompi puhua. Olen oppinut tuntemaan Nicoa ihan uudella tavalla.

Annoin Nicolle tapaamisten välille tehtäväksi harjoitella kalenterin käyttöä. Vireytettiin myös Nicon vanha hoitokontakti. Sovittiin, että menen ensimmäiselle tapaamiselle mukaan. Viikkobudjetin laatiminen ja rahankäytön harjoittelu on myös ollut selvästi hyödyllistä. Osallistumista ryhmätoimintaan pitää vielä työstää."

NICO:

"On kyllä helpompi muistaa noi tapaamiset, kun niitä on useammin. Ne tapaamiset on olleet jotenkin rentoja, ei tunnu normi sossutapaamisilta ollenkaan. Se työtekijäkin osaa välillä heittää ihan hyvää läppää. Mulla on nyt elämäni eka kalenteri. Olis muuten unohtunut mennä hammaslääkäriin viime viikolla ilman sitä.

Yritän nyt myös seurata vähän mun rahankäyttöä. Aika paljon sitä valuu taskusta ulos ihan turhaan. Tuntui eka tosi nololta mennä tapaamaan sitä hoitsua, jätin sen homman niin kesken viimeksi. Onneksi sossu tuli mukaan."

- Sosiaalisen kuntoutuksen prosessia avattu oppaassa eri tavoilla.
- Konkreettiset ohjeet luovat turvaa
- Oppaaseen voi aina palata

3 Tehostettu yksilötyö

Tapaamiset vähintään joka toinen viikko

- Tapaa asiakasta vähintään joka toinen viikko, tarvittaessa pidä yhteyttä myös tapaamisten välillä. Työkennelkää yhdessä tavoitteita kohti.
- Sosiaalisen kuntoutuksen menetelmiä voi hyödyntää myös välitehtävinä tapaamisten välillä (tutustumiskäynti, päiväkirja, lukujärjestys, verkostokartta...yms.)
- Kartoita asiakkaan verkostoa ja järjestä verkostotapaaminen tarvittaessa
- Käytä eri menetelmiä luovasti asiakkaan halukkuuden mukaan
- Tehkää tutustumiskäyntejä, kävelyjä, kahvitteluja - joskus voi tavata myös toimistolla tai etänä.
- Etsikää asiakkaan kanssa yhdessä sopiva ryhmä
- Madalla kynnystä osallistua ryhmätoimintaan. Mene vaikka ensimmäisellä kerralla mukaan!
- Seuraa tavoitteiden etenemistä aktiivisesti, tarkentakaa aina tarvittaessa. Tee asiakkaalle näkyväksi tavoitteessa eteneminen.

Helsinki

Socca työvoiman erikoiskoulutus

12

Kenelle sosiaalista kuntoutusta?

- Helpotusta soskusta hyötyvien asiakkaiden tunnistamiseen
- Esimerkkiasiakaskuvaukset auttavat tunnistamaan tyyppiasiakkaita myös omilta asiakaslistoilta

Tarjoa soskua asiakkaalle, jos:

- ✓ Oma toive muutokseen
- ✓ Pyrkimys sitoutua tavoitteelliseen työskentelyyn
- ✓ Ei akuuttia kriisiä
- ✓ Peruspalvelut yksin riittämättömiä
- ✓ Tarve monialaiselle ja tiiviimmälle tuelle
- ✓ Vaikeus hakeutua palveluihin/ vaara pudota palveluista tai työ- tai opintopoluilta
- ✓ Haasteita elämänhallinnassa ja arkielämän taidoissa
- ✓ Haasteita sosiaalisissa suhteissa ja sosiaalisissa taidoissa
- ✓ Tarve voimavarojen tehostetulle vahvistamiselle

Sosku ei ajankohtaista, jos:

- ✗ Ei motivaatiota eikä valmiutta työskentelyyn
- ✗ Tilanne kriisiytynyt
- ✗ Liikaa päällekkäisiä palveluja
- ✗ Ei valmiuksia sitoutua palveluun
- ✗ Ei vuokravelkojen selvittelyyn ainoana toimenpiteenä

Käyttöönoton tuki

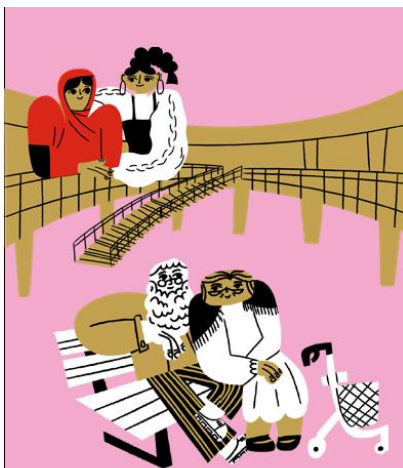
- Opas laajasti jaettu kaikille asiakastyötä tekeville työntekijöille
  - Palaute ollut hyvää ja innostunutta. Konkreettisuutta on kiitelty.
- Ensimmäiset asiakasprosessit ja sosiaalisen kuntoutuksen ryhmätoiminnot alkaneet
- **Käyttöönoton tukena myös:**
  - Säännölliset kaupunkitasoiset case-kokoukset, joissa asiakasprosesseja voi tuoda yhteiseen pohdintaan.
  - Helsingin omat koulutuskokonaisuudet yhteistyössä Soccan kanssa:
    - Live-koulutukset syksyllä 2023 ja keväällä 2024
    - Helsingin sisäiselle oppimisalustalle rakennettu Johdatus sosiaaliseen kuntoutukseen-koulutuskokonaisuus
    - Ryhmänohjaajien tukitapaamiset keväällä ja syksyllä 2024
  - Sosiaalisen kuntoutuksen toimintamallin teams-kanava toimii tiedottamisen tukena ja materiaalipankkina
  - Soccan tarjoamat Sosiaalisen kuntoutuksen menetelmäamukahvit keväällä 2024 lisäävät ymmärrystä sosiaalisen kuntoutuksen menetelmistä ja työkaluista
- Sosiaalisen kuntoutuksen toimintamallin koordinaatioryhmä seuraa toimintamallin käyttöönottoa ja kehittää toimintamallia eteenpäin.

Aloitaa sosiaalisen kuntoutuksen:

Tapaamme:

Työntekijän yhteystiedot:

Helsinki

Minulleko sosiaalista kuntoutusta?

Sosiaalinen kuntoutus aikuissosiaalityössä

”Sosiaalisen kuntoutuksen kautta itsetunto kohoaa, tukiverkosto on tärkeä, löytyy selviytymiskeinoja ja tulee kuulluksi.”

Asiakaspalautte sosiaalisesta kuntoutuksesta

Sosiaalisen kuntoutuksen asiakasesite - toimii myös työkaluna markkinoinnissa asiakkaille

Sosiaalinen kuntoutus

Sosiaalinen kuntoutus on sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen keinoin annettavaa tehostettua tukea. Sen tavoitteena on vahvistaa kykyä selviytyä arjen toiminnoista, tukea sinua vuorovaikutussuhteissasi ja lisätä osallisuuttasi omissa toimintaympäristöissäsi.

Sisältö

Sosiaalinen kuntoutus aikuissosiaalityössä kestää kolmesta kuukaudesta aina vuoteen asti, oman tarpeesi mukaisesti. Sen aikana työstät valitsemaasi tavoitetta yhdessä työntekijäsi kanssa ja osallistut toiveesi mukaiseen ryhmätoimintaan. Työskentely vaatii sinulta sitoutumista ja halukkuutta muutokseen.

Työskentely

Tapaat työntekijäsi säännöllisesti sovituin väliajoin. Tapaamiset voidaan toteuttaa valitsemassasi paikassa, esimerkiksi kävelyillä, tutustumalla johonkin palveluun tai joskus myös etänä. Yhteisen tavoitteellisen työskentelyn myötä edistyt tavoitteessasi ja sinulle voi avautua uusia näkökulmia oman elämäsi haasteisiin. Osana sosiaalista kuntoutusta pääset osallistumaan myös tavoitteesi saavuttamista tukevaan ryhmätoimintaan.

Etuus

Sosiaalisen kuntoutuksen ajalta sinulle maksetaan kuukausittain takautuvasti toimintarahaa sosiaalisen kuntoutuksen päivistä. Lisäksi saat HSL:n matkakortin käyttöösi helpottamaan liikkumista.

Ollisiko sosiaalisesta kuntoutuksesta minulle hyötyä?

- Minulla on vaikeuksia saada asioitani hoidettua.
- Kaipaam mielekästä tekemistä.
- En oikein tiedä mitä minun pitäisi tehdä.
- Minulla on vaikeuksia selvittää arjen toiminnoista.
- Voisinkohan minä vielä opiskella/ työllistyä?
- Minulla on haasteita liikkua kotini ulkopuolella.
- Jännitän sosiaalisia tilanteita.
- Tarvitsen rytmää arkeeni.
- Tunnen itseni yksinäiseksi.

Kiitos!

ulla.pale@hel.fi

Helsinki

